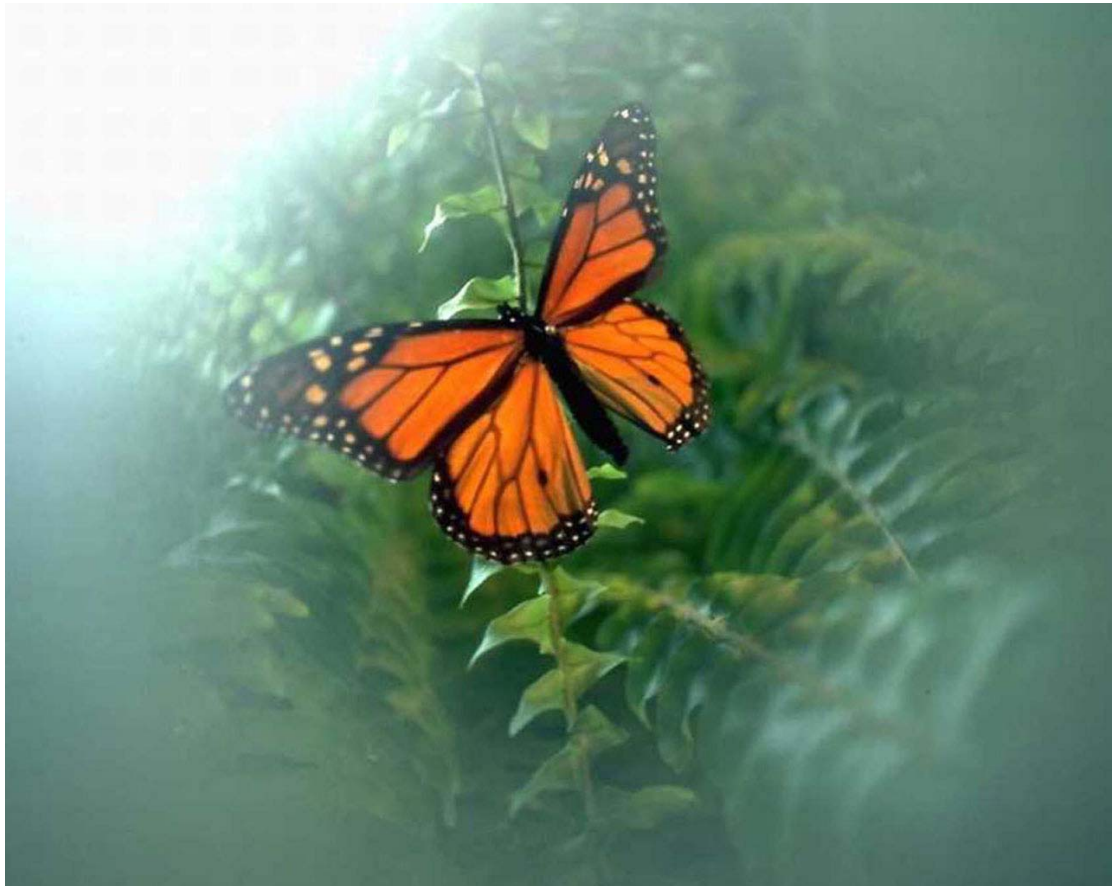

...MORE TO IT...

มีนาคม 2549

- ประเด็นการแก้ไขของผลงานวิชาการ
- แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของคุณ
- **Social Capital and Development : The Coming Agenda**

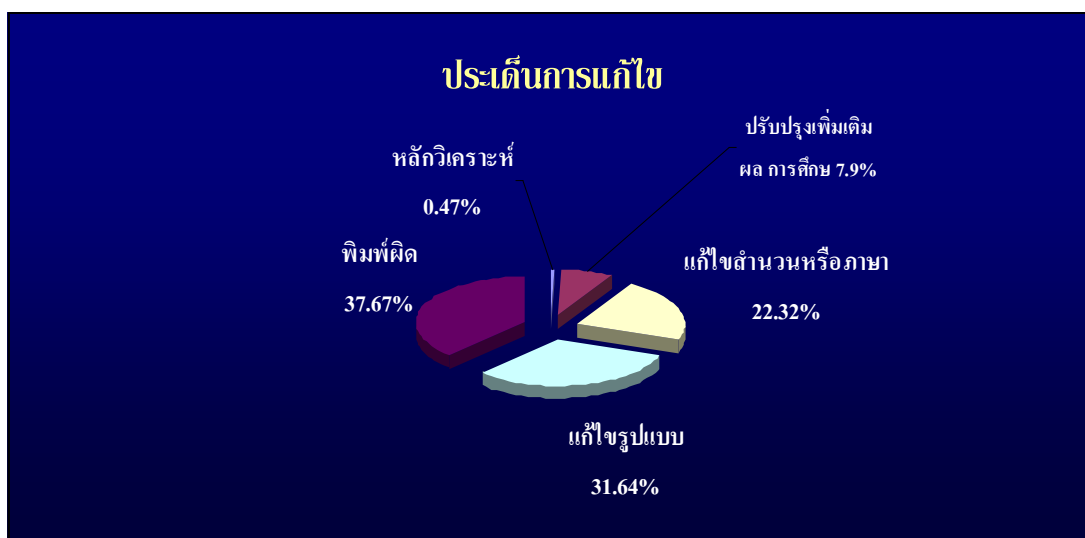
ประเด็นการแก้ไขของผลงาน

กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล

การขอเสนอเอกสารวิชาการของสำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเลที่ต้องผ่านคณะกรรมการพิจารณาผลงานวิชาการของสำนักฯ ซึ่งจะพบว่า มีผลงานของบางชิ้นผ่านด้วยความรวดเร็ว แต่ผลงานบางชิ้นมีการแก้ไขหลายรอบ กลุ่มวิชาการได้ประมวลประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่าประเด็นปัญหาหลักๆ ประกอบด้วย

1. การแก้ไขหลักการวิเคราะห์และประมวลผล
2. การปรับปรุง/เพิ่มเติมผลการศึกษา
3. การแก้ไขสำนวนหรือภาษาให้เข้าใจมากขึ้น
4. การแก้ไขรูปแบบเอกสาร อาทิเช่น ชนิด-ขนาดอักษร รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิง
5. การผิดหลักไวยากรณ์ หรือพิมพ์ผิด ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

โดยผลการประมวลผลพบว่าร้อยละ 37.67 เกิดการพิมพ์ผิด ทั้งในรูปของชื่อวิทยาศาสตร์ หรืออักษรปกติทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

การประชุมผลงานวิชาการของกรมประมง

วันที่ 25-27 กรกฎาคม 2549

“วิทยาการประมง ตามรอยพระยุคลบาท”

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของคุณ

(คุณฉลาดมากกว่าที่คุณคิด : คบไฟ; 2540)

การทดสอบการคิดอย่างสร้างสรรค์ของคุณ ต่างจากการทดสอบทุกๆ ไป อย่างมาก การทดสอบนี้ไม่สนใจว่า คุณจะหาคำตอบที่ "ถูกต้อง" สิ่งที่เราต้องการจะรู้ก็คือว่า โดยปรกติแล้วคุณคิด รู้สึก และปฏิบัติตัวอย่างไรในชีวิตจริงๆ

แบบทดสอบนี้ได้พัฒนา และแก้ไขโดยใช้เวลาก่อนข้างนาน โดยได้ศึกษาตัวอย่างของการคิดแบบสร้างสรรค์ และการคิดแบบทำลายล้างจากงานของนักวิจัย และจิตแพทย์ ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการคิด ต่อพฤติกรรมของมนุษย์

ขอให้คุณทำแบบทดสอบนี้ โดยการให้หมายเลขในช่องว่างหน้าประโยคแต่ละข้อ ตามตารางดังต่อไปนี้

ถ้าคุณเห็นว่าประโยคข้างล่าง

ผิดโดยสิ้นเชิง ใส่อเลข 1

ผิดเป็นส่วนใหญ่ ใส่อเลข 2

ไม่ถูกหรือผิด หรือตัดสินใจไม่ได้ ใส่อเลข 3

ถูกเป็นส่วนใหญ่ ใส่อเลข 4

ถูกโดยสิ้นเชิง ใส่อเลข 5

คุณต้องไม่พยายามตอบ "ให้ถูกต้อง" คุณควรจะตอบตามที่你会รู้สึกเช่นนั้น โดยปรกติ

จุดประสงค์ของข้อทดสอบนี้ คือ อยากจะรู้ว่าคุณคิดโดยอัตโนมัติอย่างไร

ไม่ใช่ขอให้คุณ "ควรจะ" คิดอย่างไร

..... 1. ฉันไม่วิตกกังวลเรื่องที่จะจัดการอะไรกับมันได้

..... 2. ฉันเป็นคนชนิดที่จะลงมือทำมากกว่าการแค่คิด หรือบ่นเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ

..... 3. ฉันรู้สึกว่ามีคนปฏิบัติต่อเราอย่างเลวร้าย เราก็ควรปฏิบัติต่อเขาอย่างเลวร้ายเช่นเดียวกัน

..... 4. ฉันพบว่า การพูดถึงความสำเร็จที่ฉันคาดหวังไว้ก่อนจะเป็นกลาง ที่ทำให้สิ่งนั้นเลยไม่เกิดเป็นจริงขึ้นมา

..... 5. ถ้าหากฉันทำข้อสอบครั้งสำคัญได้ดีมาก ฉันรู้สึกเหมือนได้พบความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ และชีวิตฉันจะก้าวไปไกลมาก

..... 6. ฉันเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์

..... 7. ฉันไม่กังวลต่อเรื่องเล็กๆ น้อยๆ

- ..... 8. ถ้าหากฉันจำเป็นต้องทำงานที่ฉันไม่ชอบ ฉันพยายามจะทำให้ดีที่สุด โดยการคิดถึงมันในแง่บวก
- ..... 9. ในโลกนี้ โดยทั่วไปแล้วมีคนเพียง 2 ชนิด คือ คนดีและคนเลว
- ..... 10. เมื่อมีบางสิ่งที่ดีๆ เกิดขึ้นกับฉัน ฉันเชื่อว่า ครั้งต่อไปฉันคงได้รับสิ่งที่ไม่ดี เป็นการชดเชยให้สมดุลกัน
- ..... 11. ฉันเชื่อว่า คนเราสามารถทำทุกสิ่งที่เขาต้องการให้สำเร็จได้ ถ้าหากเขามีอำนาจของความตั้งใจ (will power) อย่างมากพอ
- ..... 12. ฉันจะมีโชคคือน้อยหนึ่ครั้ง
- ..... 13. ฉันไม่ได้รู้สึก (เหมือนคนบางคน) ที่ว่า จะต้องทำให้ได้ตัวอย่างยอดเยี่ยมเสียก่อน ถึงจะถือว่า ตัวเองเป็นคนมีคุณค่าได้
- ..... 14. ฉันมองการทำทหาย (challenges) ต่างๆ ว่า ไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัว แต่เป็นโอกาสที่ฉันจะได้ทดสอบตัวเอง และเรียนรู้
- ..... 15. ฉันคิดว่ามีทางเลือกที่ผิดอยู่หลายทาง แต่มีทางเลือกที่ถูกเพียงทางเดียวเท่านั้น ในการทำแทบทุกสิ่งทุกอย่าง
- ..... 16. ฉันเชื่อในเรื่องกลางดีและกลางร้าย
- ..... 17. ฉันคิดว่าทุกคนควรรักพ่อแม่ของตัวเอง
- ..... 18. ฉันเชื่อว่าผีมีจริง
- ..... 19. ฉันมักจะคิดถึงเรื่องดีๆ ในอดีตมากกว่าเรื่องที่ไม่ดี
- ..... 20. เมื่อฉันต้องเผชิญกับงานที่ยากลำบาก ฉันคิดถึงสิ่งๆ ที่ทำให้เกิดกำลังใจที่ช่วยให้นฉันทำได้ดีที่สุด
- ..... 21. ฉันมักจะจัดคนว่า คนไหนเป็นพวกเดียวกับฉันหรือพวกต่อต้านฉัน
- ..... 22. บางครั้งฉันคิดว่า ถ้าฉันต้องการให้บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้นอย่างมาก มันจะทำให้สิ่งนั้นเลยไม่เกิดขึ้น
- ..... 23. ถ้าหากฉันได้รับการยอมรับ ในการสัมภาษณ์ครั้งสำคัญ ฉันจะรู้สึก และคิดว่าต่อไปฉันจะหางานดีๆ ได้เสมอ
- ..... 24. ฉันเชื่อว่า คนบางคนมีความสามารถที่จะอ่านใจคนอื่นได้
- ..... 25. ฉันไม่ใช่คนที่จะไม่พอใจใครเป็นส่วนตัวได้ง่ายๆ
- ..... 26. เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจ ฉันมักจะคิดอย่างรอบคอบ ว่าจะจัดการกับมันอย่างไรดี
- ..... 27. ฉันเป็นคนชอบมองคนอย่างใช้ตัวเองตัดสินว่า เขาเป็นอย่างไรนั่นเอง
- ..... 28. ฉันได้เรียนรู้ที่จะไม่หวังอะไรให้มาก เพราะว่าสิ่งที่ฉันหวังจะได้มันจะไม่ค่อยเกิดขึ้น
- ..... 29. ฉันเชื่อว่า ถ้าฉันทำสิ่งที่ดี สิ่งดีๆ ก็จะเกิดขึ้นกับฉัน
- ..... 30. ฉันเชื่อว่า มีคนที่สามารถมองเห็นอนาคตล่วงหน้าได้

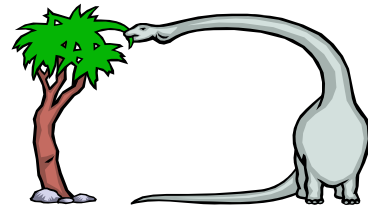

วิธีการวัดผลการทดสอบ

อาศัยวิธีการทางสถิติการวิจัย ผู้เขียนได้จัดกลุ่มแบบแผนของการคิดที่เกี่ยวข้องกับการคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างทำหลายสิ่งออกเป็น 6 กลุ่ม รายการข้างล่างนี้ เป็นการเรียงลำดับประโยคที่ใช้ทดสอบใหม่ โดยจัดแยกตามกลุ่ม 6 กลุ่ม แต่ยังไม่ใช้หมายเลขข้อทดสอบเหมือนเดิม วิธีการวัดผล คือ ให้คุณบวกคะแนนที่คุณเห็นให้ไว้หน้าหมายเลขข้อทดสอบของทุกกลุ่ม ตอนนี้คุณยังไม่ต้องสนใจว่า แต่ละกลุ่มหมายถึงอะไร ผู้เขียนจะอธิบายภายหลัง แต่คุณก็อาจจะพอสังเกตเห็นได้เองว่า 2 กลุ่มแรก เกี่ยวกับการคิดอย่างสร้างสรรค์ ขณะที่ 4 กลุ่มหลัง เกี่ยวกับการ

การรู้จักจัดการกับอารมณ์ (Emotional Coping)

- ..... 1. ฉันไม่วิตกกังวลถึงเรื่องที่ ฉันไม่อาจที่จะจัดการอะไรกับมันได้
- ..... 7. ฉันไม่กังวลต่อเรื่องเล็กๆ น้อยๆ
- ..... 13. ฉันไม่ได้รู้สึก (เหมือนคนบางคน) ที่ว่า จะต้องทำให้ได้ตัวอย่างยอดเยี่ยมเสียก่อน ถึงจะถือว่าตัวเองเป็นคนมีคุณค่าได้
- ..... 19. ฉันมักจะคิดถึงเรื่องดีๆ ในอดีตมากกว่าเรื่องที่ไม่ดี
- ..... 25. ฉันไม่ใช่คนที่จะไม่พอใจใครเป็นส่วนตัวได้ง่ายๆ
- ..... คะแนนรวม

การรู้จักจัดการกับพฤติกรรม (Behavioral Coping)

- ..... 2. ฉันเป็นคนชนิดที่จะลงมือทำมากกว่าการแค่นึก หรือบ่นเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ
- ..... 8. ถ้าหากฉันจำเป็นต้องทำงานที่ฉันไม่ชอบ ฉันพยายามจะทำให้ดีที่สุด โดยการคิดถึงมันในแง่บวก
- ..... 14. ฉันมองการทำหลายอย่างว่า ไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัว แต่เป็นโอกาสที่ฉันจะได้ทดสอบตัวเองและเรียนรู้
- ..... 20. เมื่อฉันต้องเผชิญกับงานที่ยากลำบาก ฉันคิดถึงสิ่งที่ทำให้เกิดกำลังใจที่ช่วยให้ฉันทำได้ดีที่สุด
- ..... 26. เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่น่าพอใจ ฉันมักจะคิดอย่างรอบคอบว่าจะจัดการกับมันอย่างไรดี
- ..... คะแนนรวม

การคิดแบบแบ่งเป็น 2 ขั้วสุดโต่ง (Categorical Thinking)

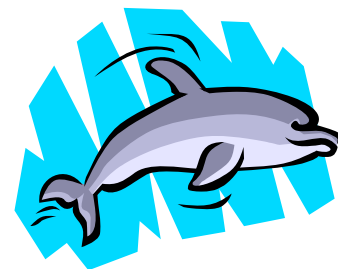
- ..... 3. ฉันรู้สึกว่า ถ้าใครปฏิบัติต่อเราอย่างเลวร้าย เราก็ควรปฏิบัติต่อเขาอย่างเลวร้ายเช่นเดียวกัน
- ..... 9. ในโลกนี้ โดยทั่วไปแล้วมีคนเพียง 2 ชนิด คือ คนดีและคนเลว
- ..... 15. ฉันคิดว่ามีทางเลือกที่ผิดอยู่หลายทาง แต่มีทางเลือกที่ถูกต้องเพียงทางเดียวเท่านั้น ในการทำแทบทุกสิ่งทุกอย่าง
- ..... 21. ฉันมักจะจัดคนว่า คนไหนเป็นพวกเดียวกับฉันหรือพวกต่อต้านฉัน
- ..... 27. ฉันเป็นคนชอบมองคนอย่างไรใช้ตัวเองตัดสินว่า เขาเป็นอย่างไรอย่างนี้
- ..... คะแนนรวม

การคิดแบบเชื่อโชคลาง (Superstitious Thinking)

- ..... 4.ฉันพบว่า การพูดถึงความสำเร็จที่ฉันคาดหวังไว้ ก่อนจะเป็นสิ่งที่ทำให้สิ่งนั้นเลยไม่เกิดเป็นจริงขึ้นมา
- ..... 10.เมื่อมีบางสิ่งที่ดีๆ เกิดขึ้นกับฉัน ฉันเชื่อว่า ครั้งต่อไปฉันคงได้รับสิ่งที่ไม่ดีเป็นการชดเชยให้สมดุลกัน
- ..... 16.ฉันเชื่อในเรื่องกลางดีและกลางร้าย
- ..... 22.บางครั้งฉันคิดว่า ถ้าฉันต้องการให้บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้นอย่างมาก มันจะทำให้สิ่งนั้นเลยไม่เกิดขึ้น
- ..... 28.ฉันได้เรียนรู้ที่จะไม่หวังอะไรให้มาก เพราะว่าสิ่งที่ฉันหวังจะได้มักจะไม่ค่อยเกิดขึ้น
- ..... คะแนนรวม

การคิดแบบเชื่อในสิ่งนอกเหนือปรากฏการณ์ธรรมชาติ (Esoteric Thinking)

- ..... 6.ฉันเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์
- ..... 12.ฉันจะมีโชคคือน้อยหนึ่งครั้ง
- ..... 18.ฉันเชื่อว่าผีมีจริง
- ..... 24.ฉันเชื่อว่า คนบางคนมีความสามารถที่จะอ่านใจคนอื่นได้
- ..... 30.ฉันเชื่อว่า มีคนที่สามารถมองเห็นอนาคตล่วงหน้าได้
- ..... คะแนนรวม

การมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด (Naive Optimism)

- ..... 5.ถ้าหากฉันทำข้อสอบครั้งสำคัญได้ดีมาก ฉันรู้สึกเหมือนได้พบความสำเร็จครั้งยิ่งใหญ่ และชีวิตฉันจะก้าวไปไกลมาก
- ..... 11.ฉันเชื่อว่า คนเราสามารถทำทุกสิ่งที่เขาต้องการให้สำเร็จได้ ถ้าหากเขามีอำนาจของความตั้งใจ (will power) อย่างมากพอ
- ..... 17.ฉันคิดว่าทุกคนควรรักพ่อแม่ของตัวเอง
- ..... 23.ถ้าหากฉันได้รับการยอมรับ ในการสัมภาษณ์ครั้งสำคัญ ฉันจะรู้สึกและคิดว่าต่อไปฉันจะหางานดีๆ ได้เสมอ
- ..... 29.ฉันเชื่อว่า ถ้าฉันทำสิ่งที่ดี สิ่งที่ดีๆ ก็จะเกิดขึ้นกับฉัน
- ..... คะแนนรวม

วิธีคิดคะแนนการคิดอย่างสร้างสรรค์

บวกคะแนนรวมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการคิดสร้างสรรค์ 2 กลุ่มแรก คือ กลุ่มการรู้จักการจัดการกับอารมณ์ และการรู้จักจัดการกับพฤติกรรม ส่วน 3 กลุ่มถัดมาใช้ 30 เป็นตัวตั้ง แล้วลบด้วยคะแนนในแต่ละกลุ่มของทั้ง 3 กลุ่ม แล้วจึงเอาคะแนนที่ได้ทั้ง 5 กลุ่มมารวมกัน ส่วนกลุ่มการมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด ไม่ต้องนำคะแนนมารวมด้วย ด้วยเหตุผลที่จะอธิบายที่หลัง สรุปคือ คิดคะแนนแบบนี้

- ..... คะแนนรวมของกลุ่มการรู้จักจัดการกับอารมณ์

- ..... คะแนนรวมของกลุ่มการรู้จักจัดการกับพฤติกรรม
- ..... (30-) คะแนนรวมของกลุ่มการคิดแบบแบ่งเป็น 2 ขั้วสุดโต่ง
- ..... (30-) คะแนนรวมของกลุ่มการคิดแบบเชื่อ โชคกลาง
- ..... (30-) คะแนนรวมของกลุ่มการคิดแบบเชื่อในสิ่งนอกเหนือปรากฏการณ์ธรรมชาติ
- ..... คะแนนรวมทั้งหมด

การตีความคะแนนรวมการทำข้อสอบของคุณ

จุดมุ่งหมายของการทดสอบนี้ คือ ต้องการให้คุณรู้จักกับส่วนประกอบพื้นฐานของการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อที่คุณจะได้รู้ว่า การจะเป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่ดีนั้น เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง ผลการทดสอบจะนำเชื่อถือก็ต่อเมื่อคุณเชื่อสัจย์ตอบตามเป็นจริงเท่านั้น

การตีความขั้นแรก คือ ดูว่าคะแนนรวมของแต่ละกลุ่ม และคะแนนรวมทั้งหมด อยู่ในช่วงชั้นไหนในตารางข้างล่าง

รู้จักจัดการ รู้จักจัดการ คิดแบบแบ่ง คิดแบบเชื่อ คิดแบบเชื่อ มองโลกแง่ คะแนน
กับอารมณ์ กับพฤติกรรม เป็น 2 ขั้ว โชคกลาง สิ่งนอกเหนือ คืออย่าง รวม ธรรมชาติ อ่อนหัด

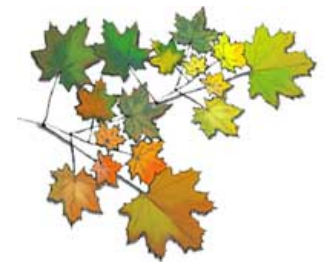
สูงมาก >19 >23 >18 >20 >22 >23 >99

สูง 17-19 21-23 16-18 17-20 19-22 21-23 89-99

เฉลี่ย 11-16 16-20 10-15 10-16 11-18 15-20 74-88

ต่ำ 3-10 3-15 7-9 6-9 7-10 12-14 63-73

ต่ำมาก <8 <3 <7 <6 <7 <12 <63

เสร็จแล้วคุณก็ใช้ดินสอวงกลมไว้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าคะแนนรวมข้อทดสอบกลุ่มการรู้จักจัดการกับอารมณ์ของคุณได้ 15 คุณก็วงในคอลัมน์ การรู้จักจัดการกับอารมณ์ในช่วงชั้น 11-16 ซึ่งอธิบายว่า คุณได้คะแนนเกณฑ์เฉลี่ย (average) การจัดลำดับช่วงชั้นนี้ได้ทดลองทำจากคน 700 คน "เกณฑ์ถัวเฉลี่ย" หมายถึงว่า คุณอยู่ระดับกลางๆ ระดับเดียวกับคน 50 % ของกลุ่ม 700 คนนี้

"สูง" หมายถึงว่า คุณอยู่ระดับเดียวกับคนที่ได้คะแนนสูงสุด 25 เปอร์เซนต์แรก

"สูงมาก" อยู่ระดับเดียวกับคนที่ได้คะแนนสูงสุด 5 เปอร์เซนต์แรก

"ต่ำ" อยู่ระดับเดียวกับคนที่ได้คะแนนต่ำสุด 25 เปอร์เซนต์หลัง

"ต่ำมาก" อยู่ระดับเดียวกับคนที่ได้คะแนนต่ำสุด 5 เปอร์เซนต์สุดท้าย

หลังจากคุณวงกลมคะแนนรวมกลุ่มต่างๆ ในตารางแล้ว คุณก็ควรจะพอมองเห็น ลักษณะของการคิดแบบสร้างสรรค์ได้ การได้คะแนนรวมในกลุ่มรู้จักจัดการกับอารมณ์ กลุ่มรู้จักจัดการกับพฤติกรรมสูง และคะแนนรวมทั้งหมด "สูง" เป็นสิ่งที่น่าปรารถนา และการได้คะแนน "ต่ำ" ในอีก 4 กลุ่มที่เหลือถือว่าเป็นสิ่งที่น่าปรารถนา

ลองพิจารณาดูว่า ในกลุ่มไหนคุณได้คะแนนระดับใด และดูแต่ละประโยคว่า ทำไมถึงทำคะแนนได้ดีหรือไม่ดี ส่วนที่คุณทำคะแนนได้ดี ซึ่งแสดงลักษณะการคิดอย่างสร้างสรรค์ของคุณ คุณควรฝึกฝนใช้มันมากขึ้น ส่วนที่คุณคิดแบบทำลายล้างหรือไม่สร้างสรรค์ คุณควรจะตระหนักไว้ และศึกษาหารายละเอียด เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป ในขั้นนี้เพียงแต่ต้องการให้คุณรู้ตัว ระวังระวัง รู้จักสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และสิ่งที่สถานการณ์ก่อให้เกิดผลต่อคุณ ทั้งในขณะนั้นและต่อมา หัดถามตัวเองด้วยคำถามเหล่านี้

สถานการณ์เหล่านั้น ทำให้ฉันรู้สึกดีได้อย่างไร
 สถานการณ์เหล่านั้น เป็นประโยชน์ต่อฉันอย่างไร
 สถานการณ์เหล่านั้น ทำให้ฉันอยากทำอะไรอย่างไร

โปรดเข้าใจด้วยว่าแบบทดสอบนี้เป็นฉบับย่อที่ทำได้ง่าย ๆ เท่านั้น เป็น การทดสอบอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้คุณเข้าใจประเด็นมากกว่าที่จะมุ่งวัดว่า คุณคิดสร้างสรรค์แค่ไหน บททดสอบนี้ ไม่ได้ทดสอบความสามารถทางทฤษฎีในการคิดของคุณ แต่เป็นการทดสอบความเห็นของคุณ เกี่ยวกับตัวคุณเอง ทักษะคติที่คุณมีต่อการทดสอบ ย่อมมีผลต่อคะแนนได้ คุณจึงไม่ควรถือเรื่องจำนวนคะแนน เป็นเรื่องจริงจังมากเกินไป เป็นแค่การพอรู้ลำดับว่า ประเด็นไหนคุณได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ไหน ก็น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการมองตัวเองแล้ว

ปัจจัยของการคิดอย่างสร้างสรรค์ และอย่างทำลายล้าง

เพื่อช่วยคุณในการสังเกต และเข้าใจแบบแผนของนิสัยในการคิดของคุณ ต่อไปนี้ คือ อธิบายลักษณะนิสัยที่ของการคิดอย่างสร้างสรรค์ และอย่างทำลายล้างทั้ง 6 ลักษณะ รวมทั้งการคิดสร้างสรรค์มองในภาพรวม

ลักษณะนิสัยที่ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์

1) การรู้จักจัดการกับอารมณ์ (Emotional Coping)

การรู้จักจัดการอารมณ์ และการรู้จักจัดการกับพฤติกรรม (behavioral coping) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุด 2 อย่างของการคิดอย่างสร้างสรรค์ การรู้จักใช้ปัจจัยทั้ง 2 ควบคู่กันไป จะทำให้เราสามารถจัดการกับโลกภายในของความรู้สึก และโลกภายนอกของเหตุการณ์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คนที่รู้จักจัดการกับอารมณ์ได้ดี จะสามารถจัดการกับอารมณ์ความรู้สึก ในแง่ลบได้อย่างมีประสิทธิภาพ พวกเขา มักจะมีจิตใจที่สงบ และมีระดับความเครียดต่ำ เป็นคนเรียบง่าย ที่มีความสมดุลย์ ไม่ตื่นตื่นหวือหวา ไม่ติดเรื่อง หยุ่มหยุ่ม ไม่เก็บเรื่องดังกล่าวมาคิดให้รบกวน ไม่รู้สึกหวั่นไหว หรือไม่พอใจกับความผิดหวังมากเกินไป และไม่วิตกกังวลกับสิ่งที่ยู่นอกเหนือการควบคุมของเขา

เขาไม่วิจารณ์ตัวเองหรือคนอื่นมากเกินไป ไม่สรุปอะไรแบบเป็นนัยทั่วไปอย่างง่าย (overgeneralize) หรือมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่ไม่ดีมากเกินไป ไม่คิดซ้ำซากอยู่กับความโชคร้ายในอดีต หรือวิตกกังวลกับอนาคตมากเกินไป คนที่รู้จักจัดการกับอารมณ์ได้ดี เมื่ออะไรผิดพลาดเขาจะมองว่า นี่เป็นเหตุการณ์เพียงครั้งเดียว ไม่ได้แปลว่า ความผิดพลาดเพียงครั้งเดียวนี้ จะทำให้เขาล้มเหลวตลอดชีวิต

2) การรู้จักจัดการกับพฤติกรรม (Behavioral Coping)

ขณะที่การจัดการกับอารมณ์ ประกอบไปด้วยความสามารถที่จะหลีกเลี่ยงไม่ให้ตัวเองมีความคิด และอารมณ์ ความรู้สึกแบบลบ ซึ่งเป็นการทำร้ายตัวเอง การจัดการกับพฤติกรรมเน้นในแง่บวก

การรู้จักจัดการกับพฤติกรรม คือ การคิดในเชิงปฏิบัติการ (action-oriented thinking) คนที่รู้จักจัดการพฤติกรรมได้ดี คิดถึงวิธีที่จะทำให้เกิดการกระทำที่มีประสิทธิภาพ การมองโลกในแง่ดีของเขา ทำให้เขากล้าทำท่าย และกล้าเสี่ยง เพราะเขามีความมั่นใจว่า สิ่งต่างๆ จะต้องเป็นไปด้วยดี เขาจะลืมเรื่องที่แล้วมา จะไม่รำคาญถึงความล้มเหลวหรือความเจ็บช้ำในอดีต

พวกเขาจะยอมรับคนอย่างที่เป็นอยู่ และเฟื่องพลังของพวกเขาไปในทางที่จะทำให้บรรลุแผน พวกเขาจะลงมือทำงานเลย โดยไม่มีวิตกว่า จะต้องทำงานให้เสร็จภายในวันไหน แทนที่จะมานั่งโทษตัวเอง เรื่องความผิดพลาด พวกเขาจะหาวิธีแก้ไขอุปสรรค และหาทางชดเชยจุดอ่อนต่างๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะได้เป็นฝ่ายได้เปรียบ และควบคุมสถานการณ์ได้ คนที่รู้จักจัดการกับพฤติกรรมได้ดี จะยอมรับคนอื่นมากกว่า มองโลกในแง่ดีมากกว่า และเป็นคนพร้อมลงมือทำโน้นทำนี้ มากกว่าคนที่รู้จักจัดการกับอารมณ์ได้ดี

แต่คนที่จัดการกับอารมณ์ได้ดี ก็มียอมรับตัวเองได้มากกว่า เป็นคนไม่คิดเล็กคิดน้อยมากกว่า และเป็นคนที่เซ่หุดน้อยกว่า เมื่อพวกเขาพบสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

การรู้จักจัดการอารมณ์ และการรู้จักจัดการกับพฤติกรรม ต่างมีข้อได้เปรียบของตนเอง แต่ไม่ได้เป็นเรื่องเฉพาะทาง แม้ว่าคนแต่ละคนอาจมีความถนัด ในการรู้จักจัดการกับอย่างหนึ่งอย่างใด (อารมณ์หรือพฤติกรรม) ได้มากกว่ากัน คนที่ทำแบบทดสอบแล้ว ได้คะแนนการรู้จักจัดการกับอารมณ์ หรือพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งสูงกว่าคนทั่วไป คิดโดยถัวเฉลี่ยมักจะได้คะแนนอีกอย่าง สูงกว่าคนทั่วไปโดยถัวเฉลี่ยด้วย คนที่รู้จักจัดการกับทั้งอารมณ์ และพฤติกรรมได้ดีก็คือ คนที่เป็นนักคิดสร้างสรรค์ที่ดี

ลักษณะที่เป็นด้านตรงข้ามของการคิดแบบสร้างสรรค์

1) การคิดแบบแบ่งเป็น 2 ขั้วสุดโต่ง (Categorical Thinking)

คนที่ทำคะแนนแบบทดสอบได้ผลออกมาว่า เป็นคนที่มีลักษณะการคิดแบบแบ่งเป็น 2 ขั้วสุดโต่งมาก แสดงว่าเป็นนักคิดแบบตายตัว ที่มองอะไรแบบถ้าไม่ใช่ขาวก็ดำ โดยไม่ยอมรับสีเทาๆ ระดับต่างๆ พวกเขามองคนที่ไม่เห็นด้วยกับเขาก็ว่า ผิดพลาด แทนที่จะว่าคนอื่น มีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป พวกเขามักจะชอบพิพากษาคคน เป็นพวกผู้ชนะหรือไม่ก็ผู้แพ้ พวกเขามักถือว่าการทำอะไรก็ตาม มีวิธีที่ถูกต้องเพียงวิธีเดียว คือ วิธีของพวกเขา

เนื่องจากพวกที่ชอบคิดแบ่งเป็น 2 ขั้วสุดโต่ง มองเห็นทางในการตัดสินใจได้ชัดเจน พวกเขายังตัดสินใจลงมือทำอะไรโดยง่าย โดยไม่คิดว่าสิ่งที่เขาทำจะถูกต้องหรือไม่ การวิจัยพบว่า ผู้ชายมักมีแนวโน้มเป็นคนคิดแบบ 2 ขั้วนี้มากกว่าผู้หญิง ซึ่งแสดงว่าผู้ชายมีลักษณะหัวดี และคิดแบบตายตัวมากกว่าผู้หญิง

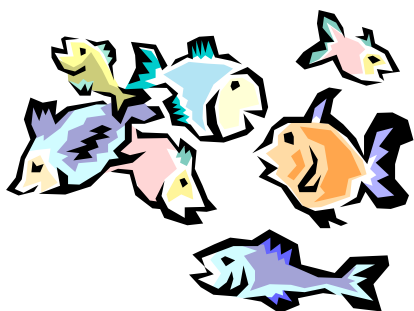
คนที่ชอบคิดแบ่งเป็น 2 ขั้วสุดโต่ง จะรู้สึกว่ามีชีวิตเขม่นคง มองเห็นปัญหาได้ง่ายๆ รู้สึกดีต่อตัวเอง และตัดสินใจได้เร็ว โดยเฉพาะในช่วงวิกฤติ แต่จุดอ่อนก็คือ ทำให้เขาไม่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ไม่เติบโต และไม่ยอมรับคนอื่นที่แตกต่างออกไป

2) การคิดแบบเชื่อโชคลาง (Superstitious Thinking)

คือ คนที่มีความเชื่อบางอย่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับโลกที่เป็นจริง เช่น คนที่เชื่อว่า ถ้าเราได้อะไรดีๆ มาอย่างหนึ่งเราก็คงจะได้อะไร ไม่ดีตามมาจากหลังเพื่อถ่วงดุลกัน หรือคนที่เชื่อว่า ถ้าไปพูดถึงสิ่งที่เราคาดหวังไว้ล่วงหน้า เราก็คงจะไม่ได้สิ่งนั้น แต่ถ้าคิดแบบสร้างสรรค์จะไม่เชื่อเช่นนั้น การที่คนมีลักษณะคิดแบบเชื่อโชคลางมาก เพราะมันทำให้พวกเขา รู้สึกถึงความมีระเบียบ และสิ่งที่คาดการณ์ได้ อธิบายได้ แต่ลึกๆ แล้ว คนแบบนี้มีแนวโน้มที่จะเกิดความรู้สึกหวั่นๆ ความรู้สึกช่วยตัวเองไม่ได้อยู่มาก

3) การคิดแบบเชื่อในสิ่งนอกเหนือปรากฏการณ์ธรรมชาติ (Esoteric Thinking)

หมายถึง คนที่เชื่อโชคลางแบบดั้งเดิม โหราศาสตร์ ผีสาง การรับรู้ที่อยู่เหนือการสัมผัสแบบปรกติ การควบคุมจิตใจ ฯลฯ ต่างจากคนคิดแบบเชื่อโชคลาง (ประเภท 2) คือ พวกเขา มักจะคิดในสิ่งที่แปลกประหลาดมหัศจรรย์กว่า

และไม่จำเป็นต้องมองในแง่ร้ายเสมอไป แต่ก็มีลักษณะไม่สมจริงพอๆ กัน การวิจัยพบว่า ผู้หญิงมักมีลักษณะนี้มากกว่าผู้ชาย คนที่มีลักษณะเป็นคนคิดแบบนี้ มักจะเป็นนักคิดที่สร้างสรรค์น้อย มีความเครียดสูง และไม่ค่อยประสบความสำเร็จ แต่บางคนที่อาจจะมีลักษณะเปิดใจรับความคิดใหม่ๆ ได้ดีรวมอยู่ด้วย ถ้าเขาไม่ถึงกับเชื่อเรื่องแบบนี้ อย่างฟุ้งฟามมากเกินไป

4) การมองโลกในแง่ดีแบบอ่อนหัด (Naive Optimism)

การมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด หมายถึง คนที่มีแนวโน้มที่จะกระโดดใส่ข้อสรุป ภายหลังจากได้รับผลในทางบวก ราวกับว่าความสำเร็จเพียงครั้งเดียวจะประกันว่า สิ่งต่างๆ จะออกมาอย่างที่เขาคาดต้องการเสมอไป เช่น เมื่อเขาสอบได้คะแนนดีครั้งหนึ่ง ประสบความสำเร็จในการสอบสัมภาษณ์ครั้งหนึ่ง การที่คนที่เขารักแสดงความรักตอบแทน เขาก็คิดต่อไปว่า เขจะมีอนาคตที่มั่นคงปราศจากปัญหาอีกต่อไป

คนที่มองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด มักคิดอะไรแบบง่ายๆ (เช่น ทุกคนควรรักพ่อแม่ ถ้ามีความตั้งใจมากพอ ก็จะทำให้ทุกอย่างได้สำเร็จ) ที่ไม่อาจเป็นเครื่องชี้แนวทางที่ดีแก่เขาใน คลกที่แท้จริง

คนมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด เป็นนักคิดในทางบวกมากเกินไป พวกเขา มีความคิดที่ถูกต้องทุกอย่าง ยอมรับความเชื่อของคนส่วนใหญ่ ในสังคมทุกอย่าง และไม่คิดวิเคราะห์สิ่งต่างๆ อย่างจริงจัง พวกเขาชอบผู้คน ผู้คนที่ชอบเขา (ทุกคนชอบคนมองโลกในแง่ดี) และมีความรู้สึกที่ทุกอย่างในโลกนี้ถูกต้อง

ต่างจากคนมองโลกในแง่ดีอย่างเป็นจริง (realistic optimism) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการรู้จักจัดการกับพฤติกรรม คนที่มองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด คิดในแง่บวกมากเกินไป จนอาจทำให้เขาสัมผัสความหวังที่ว่างเปล่า และ

ไม่ได้เตรียมมาตรการป้องกัน สำหรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้เขาคัดสินใจผิดพลาดได้ และเมื่อเขาคัดสินใจผิดพลาดบ่อยครั้ง ก็ยากที่เขาจะยังคงเป็นคนมองโลกในแง่ดีต่อไปได้

คนที่มองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด เมื่อพวกเขาอายุมากขึ้น มักจะสรุปเป็นนัยทั่วไปอย่างง่ายเกินไป (overgeneralize) ทั้งจากประสบการณ์ที่เลว และประสบการณ์ที่ดี บางครั้งเขาจะสรุปโลกในแง่ดี แต่บางครั้งเมื่อเจอประสบการณ์ที่เลวร้าย เขาจะกระโดดไปสรุปในแง่ร้าย กลายเป็นคนประเภทที่มีความหวังหลุดลอยไปอย่างรวดเร็ว

การมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด ไม่เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับการจัดว่า เขาเป็นคนที่คิดอย่างสร้างสรรค์หรือไม่ เพราะว่าแง่ที่เลวของมัน (การคิดอย่างไม่สมจริง) ไปหักลบแง่ดี (การคิดในเชิงบวก) เสีย คนที่มองโลกในแง่ดีอย่างผิวเผิน ขอมรับตนเองและคนอื่นๆ มีทัศนคติต่อชีวิตในทางบวก มองชีวิตอย่างมีจุดหมาย และมีทิศทาง แต่การมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัดไม่สมจริง ทำให้เขาขาดการวางแผน และไม่มีการเตรียมตัวรับมือกับความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น

ลักษณะของคนคิดสร้างสรรค์

การคิดอย่างสร้างสรรค์ในภาพรวม รวมเอาลักษณะนิสัยทั้งหมดที่กล่าวมา ยกเว้น การมองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัด ซึ่งไม่เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากแง่เลวของมัน (การคิดอย่างไม่สมจริง) มาหักล้างแง่ดี (การคิดในทางบวก) คนที่ได้คะแนนรวมการคิดอย่างสร้างสรรค์สูง เป็นคนที่ยอมรับตัวเองและคนอื่นๆ มองชีวิตในแง่บวก และมองชีวิตมีจุดหมาย และมีทิศทาง แม้ว่าเขาจะคิดในแง่บวก แต่เขาก็จะไม่มองโลกในแง่ดีอย่างอ่อนหัดเกินไป โดยมองโลกในแง่เป็นจริง นั่นก็คือ เขายังคงวางแผนและระมัดระวัง

คนที่เป็นนักคิดสร้างสรรค์ จะไม่สรุปเป็นนัยทั่วไปอย่างง่ายเกินไป จากประสบการณ์ของเขา ไม่ว่าทางบวกหรือทางลบ เขาจะไม่ประเมินตัวเองสูงเกินไปหรือต่ำเกินไป เขามีความมั่นใจในตัวเองพอที่จะเผชิญกับความไม่แน่นอน และความซับซ้อนของโลกที่เป็นจริง โดยไม่พึ่งพาการคิดแบบเชื่อโชคลาง หรือสิ่งนอกเหนือปรากฏการณ์ธรรมชาติ การคิดในเชิงประสบการณ์โดยอัตโนมัติของเขา ทำให้เขารู้สึกดีเกี่ยวกับตัวเองและคนอื่นๆ สามารถจัดการกับอารมณ์ในทางลบโดยมีความตึงเครียดน้อยที่สุด และสามารถจัดการแก้ปัญหาประจำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะที่สำคัญของคนทีคิดแบบสร้างสรรค์ คือ พวกเขาเป็นคนพร้อมที่จะแก้ปัญหา (problem oriented) มากกว่าที่จะทำตัวแบบผู้พิพากษาคัดสินใจใครถูกใครผิด พวกเขาแสวงหาหนทางแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ มากกว่าที่จะติตราตัวเองหรือคนอื่นว่าดีหรือเลว

สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ นักคิดสร้างสรรค์ที่ดีเป็นนักคิดที่ยืดหยุ่น (flexible thinkers) พวกเขาปรับการคิดของเขาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถมองเห็นทั้งด้านมืด และด้านสว่างของปัญหา เมื่อพวกเขามีทางเลือกที่มีเหตุผลใกล้เคียงกัน เขาจะเลือกด้านสว่างมากกว่า เพราะว่ามันทำให้เขาและคนอื่นๆ มีความสุขมากกว่า และเพราะว่าภายใต้สถานการณ์ส่วนใหญ่ การเลือกด้านที่สว่างเป็นวิธีการดำเนินชีวิตที่มีประสิทธิภาพ

ที่มา : www.bangkokcity.com

Social Capital and Development : The Coming Agenda

1. ความหมายของทุนทางสังคม

ทุนทางสังคมหมายถึง บรรทัดฐานหรือคุณค่าร่วมที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันทางสังคม โดยมีมุมมองในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมมักจะถูกมองว่าเป็นเป้าหมายสุดท้ายและเป็นวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย นั่นคือช่วยให้กลุ่มคนมีการติดต่อสื่อสารและร่วมมือกันในการทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้ ความหมายของทุนทางสังคมในแง่วัฒนธรรมสามารถเห็นได้ชัดเจนมากขึ้นเมื่อพิจารณาในด้านเศรษฐกิจ เช่น กรณีของประเทศในแถบทวีปลาตินอเมริกา พบว่า ปัจจัยสำคัญในการเจริญเติบโตของ GDP คือ ธุรกิจในครัวเรือนที่ต้องอาศัยความไว้วางใจกันของสมาชิกในครัวเรือน

แม้ว่าทุนทางสังคมจะมีบทบาทเชื่อมโยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจก็ตาม แต่ในแง่ของแนวคิดพบว่ายังคงมีจุดบกพร่องในหลายๆ ประการ ได้แก่

⊕ **ปัญหาด้านวิธีการศึกษา** ได้แก่ ปัญหาด้านการวัดหรือการรวมปัจจัยด้านทุนทางสังคมเข้าไว้ในแบบจำลองทางเศรษฐกิจ

Robert Solow กล่าวว่า การนำทุนทางสังคมมาเป็นตัวแปรเหมือนเช่นทุนมนุษย์หรือทุนทางกายภาพจะก่อให้เกิดความผิดพลาดในแบบจำลองทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ทุนทางสังคมมักจะถูกพิจารณาในเชิงคุณภาพในรูปของการอยู่ร่วมกัน เช่น ครอบครัว ชุมชนที่มีความสัมพันธ์ทางด้าน เชื้อชาติ การสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

⊕ ผลกระทบภายนอก (externalities)

Partha Dugupta กล่าวว่า ทุนทางสังคมไม่ใช่สินค้าสาธารณะ แต่เป็นสินค้าเอกชนที่ก่อให้เกิดผลกระทบทางบวกและลบ

ตัวอย่างของผลกระทบที่เป็นบวก เช่น การสอนประชาชนเรื่องของความซื่อสัตย์และการไว้วางใจจนสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม การศึกษาที่สร้างผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ เป็นต้น ส่วนในแง่ลบ เช่น การมุ่งเน้นด้านการสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเฉพาะภายในกลุ่ม โดยแยกจากกลุ่มคนภายนอก จนก่อให้เกิดปัญหาการไม่กลมเกลียวกันในสังคมโดยรวม และนำไปสู่ปัญหาการขัดแย้งในที่สุด

2. ทุนทางสังคมกับการพัฒนาประเทศ

ในช่วงต้นศตวรรษที่ 1990 ภูมิภาคต่างๆ ได้ดำเนินนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศตามแนวทางของนโยบายเศรษฐกิจภายใต้ Washington Consensus ซึ่งในหลายประเทศพบว่านโยบายนี้ประสบความสำเร็จในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เช่น การลดการกีดกันทางการค้าและการลงทุน การเปิดเสรีทางการเงินอย่างไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ความไม่สมบูรณ์ของนโยบาย Washington Consensus เกิดจากการไม่ได้นำแนวคิดด้านทุนทางสังคมมาพิจารณา นอกจากนี้ นโยบายด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาประเทศเนื่องจากความไม่เข้มแข็งของการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงความไม่โปร่งใสในการดำเนินนโยบาย ขณะเดียวกัน

ในกระบวนการพัฒนาพบว่า ทูตทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดสถาบันการเมืองที่มี คุณภาพ ไม่คอร์รัปชัน และนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาในการนำแนวคิดด้านทูตทางสังคมมาปฏิบัติคือ การประยุกต์ทูตทางสังคมเข้ามาสู่นโยบายของนโยบาย โดยเฉพาะในสังคมที่ขาดการไว้วางใจ เช่น ประเทศโคลัมเบีย เนื่องจากมีปัญหาความขัดแย้งของคนในสังคม

การสร้างทูตทางสังคมจึงต้องเริ่มต้นจากการสร้างความไว้วางใจระหว่างกลุ่มคนเล็กๆ แล้วแผ่ขยายกว้างขึ้น เพื่อนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ในการรวมกลุ่มทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งการดำเนินนโยบายด้านทูตทางสังคมจะต้องอยู่ในระดับจุลภาคไม่ใช่ มหาภาค เช่น ระดับหมู่บ้าน องค์กร นอกจากนี้ ประเทศกำลังพัฒนาโดยส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ในด้านทูตทางสังคม ในรูปของกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันทางด้านวัฒนธรรมหรือการรวมกลุ่มของชุมชน หมู่บ้าน แต่ประชาชนในกลุ่มประเทศเหล่านี้มักขาดความเชื่อมโยงกันระหว่างวัฒนธรรม เชื้อชาติ หรือสถานภาพ จึงทำให้พวกเขามีความรู้สึกต่อต้านกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

3. ประเด็นที่ควรทำการศึกษาเพิ่มเติม

สิ่งที่ควรพิจารณาต่อไปในอนาคตต่อการนำแนวคิดด้านทูตทางสังคมมาจัดทำนโยบาย ประกอบด้วย

- ① ต้องมีศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างทูตทางสังคมกรณีที่ประสบความสำเร็จ กับไม่ประสบความสำเร็จ
- ② ต้องเข้าใจถึงเงื่อนไขของระบบที่เป็นทางการเพื่อส่งเสริมทูตทางสังคม เช่น การบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับหรือสนับสนุนทูตทางสังคมในระดับมหภาค เป็นต้น
- ③ ต้องมีการศึกษาถึงทูตทางสังคมที่ก่อให้เกิดปัญหาคอร์รัปชัน เช่น สังคมที่มีวัฒนธรรมในการช่วยเหลือบุคคลในครอบครัวเดียวกัน หรือระบบอุปถัมภ์ เป็นต้น
- ④ ต้องมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างทูตทางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทาง วัฒนธรรม
- ⑤ ต้องพิจารณาถึงจุดตัดกันระหว่างทูตทางสังคม การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และการปฏิรูปเศรษฐกิจ

ที่มา : http://www.nesdb.go.th/national/2_data_4.doc

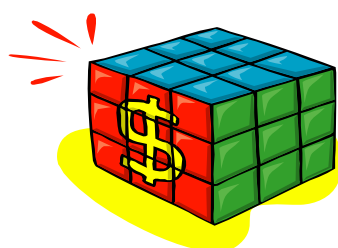
"การจัดการความรู้" เพื่อเพิ่มมูลค่า

อาจารย์ ภูวิทย์พันธ์
(p_arporn1@hotmail.com)

ความรู้เกิดจากการแสวงหา เป็นพรแสวงมากกว่าพรสวรรค์ที่ติดตัวมาแต่เกิด ความรู้เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝน และเรียนตามทันกันได้ ความรู้ไม่จำกัดอายุและชนชั้น ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะขวนขวายหาความรู้ได้ คงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่า "ผู้มีความรู้มากย่อมได้เปรียบ" และจะได้เปรียบยิ่งกว่า หากสามารถนำความรู้ที่มีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานให้เกิดประโยชน์ได้

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะทำให้คุณรู้จักหาความรู้ และนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ การจัดการความรู้จำเป็นต้องมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Continuous Learning) อยู่ตลอดเวลา เพราะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจะทำให้คุณเป็นคนที่มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รู้ว่าควรทำอะไรไม่ควรทำอะไรในช่วงเวลาไหน รับรู้ถึงข้อดีข้อเสียจากการเลือกปฏิบัติในแนวทางใดทางหนึ่ง ซึ่งความสามารถต่าง ๆ เหล่านี้เองที่จะสะท้อนถึงคุณค่า (Value) ของตัวคุณที่คุณเองในฐานะของพนักงานอาจไม่เห็นผลชัดเจนในช่วงเวลานี้ แต่หากคุณเติบโตก้าวหน้าเป็นผู้บริหารแล้วละก็ ความสามารถต่าง ๆ นี้จะทำให้คุณมีข้อได้เปรียบเหนือกว่าคนอื่น และนั่นก็หมายความว่า คุณจะมีความสามารถในการปฏิบัติงานที่ดี และมีศักยภาพในการทำงานในตำแหน่งงานที่สูงขึ้นต่อไป

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) ไม่ใช่เรื่องยาก และไม่ใช่สิ่งที่จะเห็นผลในช่วงระยะเวลาอันสั้น แต่เป็นเรื่องการตอบแทนระยะยาวที่เกิดจากการสั่งสมมาอย่างต่อเนื่อง หากคุณต้องการมีอนาคตที่สดใส มีหน้าที่การงานที่ดี... ขอให้คุณเริ่มสำรวจตัวเองว่าคุณมีความรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีไปมากน้อยแค่ไหน และจงระลึกไว้เสมอว่า .... ความรู้ย่อมไม่มีคำว่า**สายเกินไป** เพียงแต่ขอให้คุณมีหัวใจที่จะพัฒนาและเพิ่มมูลค่า (Value) ของตัวคุณเองเพื่อผลสำเร็จและเป้าหมายในอนาคต คุณย่อมที่จะเริ่มต้นในการบริหารและจัดการความรู้ของตนเองได้..... ดิฉันขอแนะนำเสนอหลักหรือเทคนิคง่าย ๆ เพื่อการจัดการความรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

"การแสวงหา" ความรู้

หากคุณไม่แสวงหาที่จะรู้ ความรู้ย่อมไม่เกิดขึ้น พบว่าหลายต่อหลายคนมักจะยุ่งกับการทำงานประจำวัน จนละเลยที่จะหาความรู้เพิ่มเติม เหตุเพราะไม่มีเวลา แต่ทำงานประจำวันให้เสร็จตามกำหนดเวลาก็จะแ่อยู่แล้ว และจะเอาเวลาที่ไหนไปแสวงหาความรู้ ..... หากคุณกำลังมีความคิดเหล่านี้ ขอให้ปรับเปลี่ยนความคิดใหม่ การแสวงหาความรู้ย่อมจะเกิดขึ้นได้ หากคุณมีหัวใจที่ใฝ่รู้ ความอยากหรือความต้องการนี้จะเป็นพลังผลักดันให้คุณเริ่มที่จะบริหารเวลาส่วนหนึ่งเพื่อการแสวงหาความรู้ และความรู้มีขึ้นเกิดขึ้นจากการอ่านเพียงอย่างเดียว .... ความรู้ อาจเกิดขึ้นได้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น

- **การฟัง...ให้มาก** ฟังเทปชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานของคุณเอง ฟังข่าวสารต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานของคุณ หรือแม้กระทั่งการรับฟังความคิดเห็นหรือประเด็นปัญหาต่าง ๆ จากหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง และลูกค้าของคุณเอง
- **การถาม...ให้รู้** การซักถามผู้รู้เมื่อสงสัยหรือไม่เข้าใจนั้นเป็นอีกวิธีการหนึ่งในการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น ทั้งนี้การตั้งข้อคำถามต้องมีใช่เพื่อเป็นการลงนาม หรือการดูหมิ่นในความรู้ของผู้อื่น คุณควรให้เกียรติบุคคลที่เราต้องการสอบถามข้อมูลด้วยเสมอ
- **การอ่าน...ให้สนุก** คุณควรปลูกฝังนิสัยให้เป็นคนรักการอ่าน โดยพยายามจัดสรรเวลาในแต่ละวันเพื่อการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพของตัวเอง ซึ่งคุณต้องถามตัวคุณทุกครั้งว่า "อะไรที่คุณได้รับบ้างจากการอ่านหนังสือ"

"การประยุกต์ใช้" ความรู้

ความรู้ที่คุณได้รับย่อมไม่เกิดประโยชน์ขึ้นมาหากคุณรู้แล้วไม่นำมาใช้ปฏิบัติ ผู้ที่มีความรู้มากย่อมจะมีข้อมูลเพื่อการวางแผนงาน กำหนดกลยุทธ์ และสามารถตัดสินใจในการเลือกแนวทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง ความรู้จะทำให้คุณมีความพร้อมและกล้าพอที่จะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ความรู้จะทำให้คุณมีไอเดียหรือความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ความรู้ทำให้คุณมีหลักการหรือเหตุผลที่น่าเชื่อถือได้ในการตอบข้อซักถามหรือประเด็นข้อสงสัยจากหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ลูกน้อง หรือแม้กระทั่งลูกค้าของคุณเอง

พบว่าผู้ที่ไม่มีการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คิดแต่จะทำงานประจำวันของตนเองให้เสร็จ ไม่จัดสรรเวลาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมเพราะไม่เห็นความสำคัญ บุคคลเหล่านั้นมักจะใช้ชีวิตการทำงานเพื่อปัจจุบันเท่านั้น ลืมคิดไปถึงอนาคตในหน้าที่การงานที่ส่งผลในระยะยาว อาจเป็นพวกที่อยากได้ค่าตอบแทนในรูปของเงินเดือนและโบนัสที่สูงขึ้น ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยพัฒนาตนเองไม่ว่าจะเป็นด้วยวิธีการใดก็ตาม ซึ่งก็รวมไปถึงวิธีการหาความรู้จากการจัดสรรเวลาเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ที่มีสร้างสรรค์ผลงาน ปรับปรุงระบบงาน หรือวิธีการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เพียงเพราะคิดไปเองว่าตนเองอุทิศตนให้บริษัทแล้ว หรือทำงานมานานแล้ว หรืออายุงานมากขึ้นซึ่งไม่เคยคิดที่จะลาออกหรือไปทำงานให้กับบริษัทอื่นเลย .... ยุคสมัยนี้ผลตอบแทนมักจะขึ้นกับมูลค่า (Value) ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถที่คุณมีและบริษัทต้องการ

"การพัฒนา ...ประเมิน...ติดตามผล" ความรู้

ความรู้ไม่ควรหยุดนิ่ง ความรู้ย่อมต้องมีพัฒนาการและความต่อเนื่อง เนื่องจากโลกปัจจุบันมีความเคลื่อนไหวและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากคุณหยุดที่จะเรียนรู้จะทำให้คุณไม่รับรู้กระแสของการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นคุณควรสำรวจเพื่อประเมินตัวเองว่าองค์ความรู้ของคุณมีได้พัฒนาไปมากน้อยแค่ไหน และเรื่องไหนบ้างที่คุณยังไม่รู้ แต่ควรที่จะรู้ รวมทั้งมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้คุณได้ความรู้เพิ่มขึ้น โดยการจัดทำตารางการประเมินเพื่อพัฒนาความรู้ของคุณ ดังนี้

ความรู้ที่มี	ความรู้ที่ไม่มี	วิธีการหาความรู้	เวลาที่จะเรียนรู้
กระบวนการหรือวิธีการ	เทคนิคการเจรจาต่อรอง	- อ่านหนังสือ	- ทุกเช้าก่อนเริ่มงาน 30 นาที
จัดซื้อ / จัดหา	กับ Supplier	- เข้าฟังสัมมนา/อบรม	- เข้าอบรมวันที่ xx เม.ย. 4x

นอกจากนี้คุณควรติดตามผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ว่าคุณสามารถนำไปใช้กับการทำงานของคุณบ้างหรือไม่ และผลที่ได้รับเป็นอย่างไรบ้าง เพราะการติดตามผลนี้เองจะช่วยให้คุณเริ่มประเมินตนเองว่าต้องการเสริมความรู้อะไรเพิ่มขึ้น เพื่อว่าคุณจะได้หาวิธีการในการพัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น

สรุปว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้คุณมีมูลค่าหรือค่าตัวในการทำงานที่เพิ่มขึ้น ซึ่งไม่สามารถเห็นผลได้ทันทีทันใด แต่เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง...เพียงแต่ขอให้คุณมีความตั้งใจและมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง คุณย่อมจะเป็นผู้หนึ่งที่ได้เปรียบในการทำงานจากความรู้ที่คุณเองสั่งสมมาอยู่ตลอดเวลา

มีความรู้	เหมือนมีทรัพย์	อยู่นับแสน
หากขั้นแค่น	ยากลำบาก	ให้สับสน
ใช้ความรู้	ที่ได้รับ	โน้บัตดล
รับรองผล	ความสำเร็จ	บังเกิดตาม

ข้อมูลจาก.....<http://www.hrcenter.co.th/hrknowview.asp?id=242>

ค่านิยมและค่านิยมสร้างสรรค์คืออะไร

มีผู้รู้ นักวิชาการ และนักสังคม ได้ให้ความหมายคำว่าค่านิยมและค่านิยมสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

ค่านิยม (Value)

คือ สิ่งที่คุณยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และกำหนดการกระทำของตนเอง (พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, พ.ศ. ๒๕๓๒. หน้า ๔๑๒)

คือ สิ่งที่คุณพอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าแล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อหรืออยู่ในความสำนึก ค่านิยมจะฝังอยู่ในตัวบุคคลในรูปแบบความเชื่อหรือรู้สึกนึกคิดจนกว่าเจ้าตัวจะพบกับค่านิยมใหม่ซึ่งตนพอใจ และยอมรับไว้ ค่านิยมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล จะติดตัวไปทุกหนแห่ง จะเป็นเครื่องหมายประเมินเหตุการณ์ จะช่วยในการตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (อุทัย หิรัญ โท, สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา, ๒๕๒๖. หน้า ๒๗๑)

คือ สิ่งในกลุ่มสังคมหนึ่งๆ เห็นว่าเป็นสิ่งที่มีค่าควรแก่การกระทำ นายกย่อง หรือเห็นว่าถูกต้อง ค่านิยมจึงเปรียบเสมือนหางเสือที่นำเรือไปในทิศทางที่สังคมต้องการ (สุพัตรา สุภาพ, สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยมครอบครัว ศาสนา ประเพณี, ๒๕๓๖. หน้า ๒๒)

คือ แนวความคิดที่ควบคุมความประพฤติ หรือการกระทำของบุคคล หรือสังคม เป็นความนิยมชมชอบ และเห็นว่าการกระทำหรือสิ่งของนั้นๆ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าแก่การประพฤติปฏิบัติหรือชื่นชม จึงยอมยึดถือมาเป็นแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยก็ชั่วระยะเวลาหนึ่ง (ธีรศักดิ์ อัครบวร, ความเป็นครู, ๒๕๔๐. หน้า ๑๐๓)

คือ แนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ ความต้องการของกลุ่มคนในสังคม ซึ่งยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าควรแก่การนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นกรอบของการดำเนินชีวิต เพื่อประโยชน์สุขของตน และส่วนรวม (พวงผกา ประเสริฐศิลป์, วิถีไทย, ๒๕๔๓. หน้า ๘๑)

สรุปได้ว่าค่านิยมคือ สิ่งที่คุณหรือกลุ่มบุคคลนิยมยึดถือเป็นแนวทางแห่งพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และเมื่อปฏิบัติซ้ำๆ บ่อยๆ จนเป็นวิถีชีวิต ที่อาจสืบทอดต่อกัน ไปเป็นวัฒนธรรมได้

ค่านิยมสร้างสรรค์ (Core value)

คือ ค่านิยมที่ดี มีประโยชน์ต่อสังคมที่ได้รับการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง นอกจากนั้น ยังหมายถึงค่านิยมใหม่ที่ยังไม่เคยมีมาก่อน และเข้ามาแทนที่ค่านิยมเก่าที่ไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นและที่ไม่สามารถแก้ปัญหาสังคมโลกาภิวัตน์ได้ (ศาสตราจารย์ ดร.ดิน ปรัชญพฤทธิ ที่ปรึกษาด้านจริยธรรมของสำนักงาน ก.พ.)

ดังนั้นคำว่าค่านิยมสร้างสรรค์ จึงมีความหมายเป็นสองนัย คือ ค่านิยมที่ **เป็นคุณประโยชน์** และเป็นค่านิยมที่ **ปรับปรุงพัฒนาขึ้นมาใหม่**

ที่มา: ค่านิยมสร้างสรรค์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.